...nsdag, 26 Augustus 1941 DAGBLAD 58ste Jaargang, No. 3384

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Wedloop om de Perzische olie.

Gen. Wavell heeft de leiding.

Iran is geschokt door de invasie.

OFFICIËLE TEXT VAN DE NOTA AAN IRAN.

Gedurende de laatste maand heeft de ... regering de Iranese regering herhaaldelijk gewaarschuwd tegen de ...elijke gevaren, die er schuilen in de aanwezigheid van een buitengewoon grote Duitse kolonie in Iran. De ...sers, die in Iran resideren, zijn ...als in andere landen, reeds lang onderworpen aan de georganiseerde discipline van de Duitse Naziepartij. ...nals in andere landen drijven ... Duitse autoriteiten in Iran een po... van infiltratie door het zenden ...aar agenten, die zich vermengen ...of in de plaats komen van reeds gevestigde Duitsers.

De aandacht van de Iranese regering werd derhalve herhaaldelijk gevestigd op het nemen van maatregelen ... deze wassende Duitse invloed tegen te gaan, ook in het belang van ...zelf. Duidelijk werd uiteengezet, ... de aanwezigheid van zulk een ... aantal technische experts en ...ten in de verschillende streken ... Iran, waar zij werkten in de fa...ken, op de spoorwegen en op andere belangrijke posten, een groot gevaar betekende voor het behoud van de Iranese onafhankelijkheid. Het feit, ... de Duitsers in Iran zo vele sleutel...ties bekleedden, vooral in de in...triële verbindingslijnen, gaf hun ... zeldzame gelegenheid om dit ook ...oen.

Ook werd het der Iranese regering duidelijk gemaakt, dat ook de Britse regering dit moest beschouwen als een ...stige zaak te haren opzichte. De ondergrondse maatregelen van de Duitse regering verspreidden de Duitse invloed en vestigden een Duitse contrôle ... overheersing in dat land. Dit bracht ...de niet alleen een dreigend gevaar voor de Iranese regering, maar ook voor de Britse belangen in Iran. Bovendien betekende het een gevaar voor de nabuurlanden. Het is duidelijk, dat ...die niet onverschillig kon blijven voor zulke ontwikkelingen in het aangrenzende gebied. Ook Irak was van ...er nabij in deze quaestie betrokken ... het biezonder sedert in Iran welbe...nde Duitsers een belangrijk aandeel vervulden in de April-revolutie tegen het wettige gezag in Bagdad.

Sovjet-Rusland zag eveneens met onrust de groeiende Duitse activiteit ...oral, toen het door de Nazies werd aangevallen. In het midden van de maand Juli, toen de Britse regering bemerkte, dat al haar pogingen te Teheran vruchteloos waren, gaf zij haar gezant opdracht de Iranese regering ...nadruk er op te wijzen, dat de zaak ... groot belang was en dat een on...ellijke actie werd geëist. De invasie van Sovjet-Rusland immers eiste ... sneller oplossing van de hangende ...estie met het oog op de gemeenschappelijke grens van Iran en Rusland. Sir Bullard moest er op aandringen, dat het aantal Duitsers drastisch ...laag moest gaan. Dezelfde àctie ...rd door den gezant van de Sovjet ... Teheran ondernomen op aanwijzing ... zijn regering. In antwoord op deze ...rke pressie, schenen de Iranese autoriteiten in beginsel de wijsheid van dit advies door Zijner Britse Majesteits regering en door de Sovjet-regering ...geven, te erkennen.

Zij wezen er op, dat zij enige stappen ...uden nemen om het aantal Duitsers in Iran te verminderen en zij namen de verplichting op zich om de activiteiten ... de Duitsers, die in het land zouden ...ven, streng te controleren. Er bestaat echter geen twijfel, dat zij uit ...ees de Duitse regering te beledigen, ...danks dat het de verdediging gold ... haar eigen vitale belangen [treintechnisch personeel, zie toelichting ... het Curom-overzicht], slechts een ...n aantal Duitsers uit het land verwijderde.

Op 16 Augustus dan ook zetten Sir Bullard en de Russische gezant nogmaals in een buitengewoon scherpe nota de zienswijze van hun regeringen ...een. Zij eisten, dat de Iranese regering zonder uitstel de Duitse gemeenschap uit het land zou zetten. De beide regeringen deelden mede, dat zij de neutraliteit van Iran zouden garanderen en dat zij geen plannen koesterden betreffende de politieke onafhankelijkheid van Iran en ook niet ten opzichte van de onaantastbaarheid van het grondgebied. Het was de ernstige wil der beide regeringen om een politiek van wederzijdse vriendschap met Iran te voeren. Voorstellen werden gedaan om tegemoet te komen aan de biezondere noden van Iran. Sommige Duitse technici zouden kunnen blijven voor het allerdringendste belangrijke werk, totdat zij vervangen zouden zijn.

De beide regeringen boden aan om haar medewerking te verlenen bij het zo spoedig mogelijk vervangen van de Duitse experts. Eveneens verklaarden zij zeer gaarne alle mogelijke hulp te verlenen bij de moeilijkheden, die zouden ontstaan, wanneer een zo groot aantal kundige werklieden gelijktijdig vertrok. Het antwoord van de Iranese regering op de voorstellen van 16 Augustus gaf te kennen, dat de Iranese regering niet van plan scheen met de ernstige aanwijzingen betreffende deze zaak rekening te houden. Het werd nu duidelijk, dat verdere vriendschappelijke onderhandelingen met de Iranese regering tot niets dienden. Zijner Majesteits regering en de regering van Sovjet-Rusland namen toen dan ook haar toevlucht tot krachtiger maatregelen om haar essentiële belangen veilig te stellen.

Deze maatregelen zijn in genen dele gericht tegen het Iranese volk. De regering van Zijne Britse Majesteit heeft geen plannen tegen de onafhankelijkheid en de territoriale integriteit van Iran. Alle maatregelen, die moeten genomen worden, zijn alleen gericht tegen de pogingen van de as-mogendheden, die zich willen meester maken van de contrôle over Iran (Londen, (AP) 25.8).

DE INVAL IN IRAN.

De Britse troepen, bestaande uit de jarenlang getrainde woestijnvechters van het Irakese garnizoen, rukten tegelijk met de Russische kozakken en de bereden infanterie Iran binnen. En hiermede begon de invasie van dit strategisch zo belangrijke koninkrijk in het Midden Oosten. De Russen kwamen van het Noorden en de Britten van het Westen en het Zuiden. Het eerste Engels-Russische doel is de race te winnen tegen de tijd om te beletten, dat sabotage, door de Duitse specialisten allengs in Iran binnengekomen, de olie-leidingen en -velden vernietigt. De fout van Iran om deze agenten niet te verwijderen, is de door de Britten gegeven reden van de Engels-Russische actie. Het hoofddoel van de Russen is de Russische Zuidgrens veilig te stellen tegen een mogelijke Duitse vijfde colonne actie vanuit Iran. De Engels-Russische bezetting van Iran brengt met zich mede het contact tussen de Engelse en Russische strijdkrachten en er ontstaat een communicatie-lijn van de Perzische Golf tot aan de Oekraïne.

De Duitse opmars naar de Oekraïne moet ook gezien worden als een opmars naar de Russische olievelden in de Caucasus. De Britse operaties worden vanuit Simla geleid door generaal Archibald Wavell. Het schijnt, dat de hoofdaanval uitgaat van Basra in Irak.

Het is evenwel ook mogelijk, dat de Britten hun zeeheerschappij in de Perzische Golf gebruiken zullen om troepen te doen landen langs de kust. De invasie over land van Baloetsjistan is mogelijk, maar dit is een lange weg door zeer moeilijk terrein. De Sovjets worden verondersteld op te rukken door de moeilijke pas van Armenië met Tabriz als hun eerste doel (Londen, (AP) 25.8).

DE IRANESE GEZANT TE WASHINGTON.

Mohammed Schayesteh, de Iranese gezant bij de Verenigde Staten, confereerde langdurig met staatssecretaris Welles, aan wien hij de Iranese positie verklaarde. De gezant vertelde later aan de pers, dat de Brits-Russische beschuldigingen over het groot aantal actieve Duitse agenten in Iran slechts een voorwendsel waren om de inval te doen. In Iran zijn geen Duitse agenten. (Washington, (AP) 25.8).

HET IRANESE LEGER.

Het Iranese leger bestaat uit ongeveer 19 divisies van ongeveer 10.000 man ieder blijkens de laatste gegevens uit Caïro ontvangen. De artillerie bestaat hoofdzakelijk uit Zweeds materiaal. Er zijn weinig Duitse tanks. De luchtmacht bestaat uit een enkel Tomhawk-vliegtuig en uit ongeveer 12 Hurricanes. Volgens sommige gegevens bestaat het aantal Duitsers uit ongeveer 8.000, alhoewel de Iranezen blijven beweren, dat het er slechts een paar honderd zijn (Caïro, (AP) 25.8) [Zie het Curom-overzicht elders in dit blad, waar gezegd wordt, dat de vloot uit 8 schepen bestaat].

DUITSLAND BESCHULDIGT ENGELAND.

Duitsland beschuldigt Engeland van de aanval op Iran en beweert, dat Iran wordt overgeleverd aan het communisme. Aan Irans neutraliteit kon niet getwijfeld worden. De auto van den Iranesen gezant stond des middags urenlang voor het Duitse ministerie van Buitenlandse Zaken (Berlijn, (AP) 25.8).

WASHINGTON WIST ER VAN.

De Duitse pers geeft als haar opinie te kennen, dat Rusland en Engeland hun inval in Iran deden, na toestemming gehad te hebben van Washington.

De bladen beweren, dat de Verenigde Staten reeds zo diep in de oorlog betrokken zijn, dat zij zeker zijn ingelicht betreffende alle plannen met Iran. Dit zou dan gebeurd zijn, toen Churchill Roosevelt ontmoette. (Berlijn, (AP) 25.8).

DE RUSSISCHE STRIJD.

In Iran.

Sovjet-Rusland sloeg Zuidwaarts af naar de warme wateren van de Perzische Golf om zich te verenigen met zijn Britsen bondgenoot. Tezefder tijd beteugelt het op zijn minst tijdelijk de Duitse opmars door een enorm krachtige weerstand. Voor en achter de Nazie-linies woedt de strijd en onophoudelijk beuken de tegenaanvallen op het Duitse leger. Eenheden van het Rode leger stroomden Zuidwaarts over de grenzen van de Caucasus door de bergpassen van Iran in een gezamenlijke aanval met Britannië.

De nota, die Molotoff, de commissaris van Buitenlandse Zaken, aan Mohamed Said, den gezant van Iran, overhandigde, maakte er melding van, dat Rusland niet het voornemen had de oude droom der Tsaren te verwezenlijken om namelijk uit te kunnen kijken op de Perzische Golf. **Rusland zal Irans onafhankelijkheid respecteren in overleg met Engeland,** zodra Iran met de Nazie-dreiging afrekent. Molotoff overhandigde zelfs een lijst met de namen van de Nazie agenten en spionnen. Hij verklaarde zelfs, dat zij 50 ton explosieven hadden opgeslagen voor het saboteren van de olievelden te Baku en van de aangrenzende Sovjetgebieden Turkmeistan en Azerbaidjan. Zij zouden ook militaire training geven aan de Iranezen.

Aan Zuidelijk objectief.

Tijdens **de aanvallen op Odessa** werden op zijn minst 4 Roemeense divisies vernietigd. De oproep van maarschalk Klementi Vorosjilof tot het volk om een leger te vormen en tot de dood toe vol te houden, blijkt een groot succes te zijn en de strijd gaat onverminderd voort.

Aan Noordelijk objectief.

Ook in de streken rond Novgorod, 100 mijl ten Zuiden, en aan het Finse front bij Kakisalmi, 65 mijl ten Noorden van Leningrad, wordt nog steeds in een hevige mate de strijd voortgezet. Van Talin, de hoofdstad van Estland, kwamen geen berichten binnen en men moet dus aannemen, dat ook deze zwaar belegerde stad nog steeds in handen is van de Russen. De Russische marine viel een Duits convooi aan in de Baltische Zee. De schepen waren afgeladen met troepen, levensmiddelen en tanks. Twee van de vier schepen werden tot zinken gebracht en twee begeleidende torpedoboten werden geramd en versplinterd (Moskou, (AP) 25.8).

DE JAPANNERS PRIJZEN DE RUSSEN.

Kuroku Ishida en Tadayoshi Nomura, leden van de Japanse ambassade te Moskou, die te Manchuli aankwamen op weg naar Tokio, prezen de koppige weerstand van de Russen in de strijd tegen Duitsland. **Moskou schijnt totaal niet geleden te hebben van de Nazie luchtaanvallen.** Zij prezen ook de effectiviteit van de Russen om de brandbommen te bestrijden (Tokio, (AP) 25.8).

Het nieuws van vandaag.

Onder leiding van Generaal Wavell zijn de Britse woestijntroepen en de Russische kozakken in Iran aan het strijden. Biezonderheden over Iran en zijn weermacht staan rechts op de voorpagina. Vooral vanuit Basra in Irak opereren de Britten, wier eerste doel zal zijn de bezetting van de olie-velden en raffinaderijen voor de Duitse saboteurs de kans hebben gehad de boel te vernielen. Deze opmars verloopt vrij gunstig, gevechten worden gesignaleerd bij Abadan, Bandar en andere plaatsen, waar de olie-bedrijven gevestigd zijn. Britse troepen worden door middel van vliegtuigen aangevoerd.

Minder vlot verloopt de Russische opmars. De Russen komen via de Caucasus en hun eerste doel is Tabriz of Tebris, de oude voorname handelsstad uit het Tartarenrijk, waar Marco Polo in 1271 logeerde. Tabriz ligt slechts een goede 120 km. van de Russische grens, is daar met een spoorlijntje mede verbonden, heeft bovendien een vliegveld.

Tabriz is de tweede stad van Iran met 240.000 inwoners en het centrum van Perzische tapijten-industrie. Het terrein is er uiterst onbegaanbaar en zodoende zullen de Russen nog wel lang moeten zwoegen over de 120 km. (Alles over Iran op blz. 1).

Japan heeft laten weten, dat het tot in het diepst van zijn ziel geschokt is door zulk een onrecht, althans begaan, een weerloos land zo maar aan te vallen.

Churchills rede heeft de nodige commentaren opgeleverd: in Groot Britannië, waar geen perscensuur bestaat, was de gehele pers vol lof, noemde de rede Churchills beste speech. Duitsland trok conclusie, dat de inval in Iran uit het onderhoud van Roosevelt met Churchill zou gevolgd zijn: Italië bouwde deze mening natuurlijk na, Vichy vond er „niets nieuws" in, maar wees toch op de veranderingen in de Brits-Japanse relaties. Japans commentaar is zeer tendentieus (alle op blz. 3).

De Duitsers blijven Leningrad naderen, en Moskou heeft toegegeven, dat de Russen Novgorod hebben verlaten. Toch gaat het met enorme verliezen voor de Duitsers gepaard, zodat men zich afvraagt, of dezen straks nog voldoende zullen overhouden. Vooral aan het Noordelijk objectief wordt hevig gevochten; Tallin is nog in Russische handen, in de Baltische zee werden 2 Duitse schepen tot zinken gebracht.

In Duitsland zijn de consulaten van Cuba en Haïti gesloten (blz. 3).

Uit Zuid Amerika word gemeld dat de militaire attaché's van Peru en Ecuador een ontmoeting zullen hebben. In Paraguay is een revolutionnaire poging ontdekt (blz. 3).

Op blz. 4 geven Frère Alfons, Dr. Arends, Pater de Barbanson, Pastoor Bartel en Statenlid Caprilles in de Amigoe-enquête hun oordeel over de Imperiale Raad.

IRANS WEERMACHT:

190.000 man, 13 vliegtuigen, 8 boten.

95 procent der Iranezen is analphabeet.

Iran moet niet verward worden met Irak. Irak is het oude Mesopotamië, ligt bij Euphraat en Tigris. Iran is het vroegere Perzië, dat evenwel sedert 21 Maart 1935 Iran genoemd wordt. Het keizerrijk Iran grenst in de Caucasus aan Sovjet-Rusland, verder aan Irak, dan een heel eind langs de Perzische Golf, vervolgens aan het Britse protectoraat Baloetsjistan, dan aan Afghanistan, vervolgens weer een stuk aan Sovjet-Rusland en tenslotte aan de Caspische Zee. Het land heeft enorme afmetingen, de oppervlakte is ongeveer driemaal die van het gehele Duitse rijk. Aan de grenzen is het altijd oorlog, want geen mens weet, hoe de grenzen lopen. 15.000.000 mensen wonen in dit land, bijna niemand kan er lezen of schrijven, alleen 5% van de mensen kan een beetje lezen. Het peil van de levensstandaard is navenant. Het volk is even arm als de bodem er rijk is. Alle mineralen, die er ergens te vinden zijn, zitten er in de grond: goud, petroleum, ijzer, koper, zout, edelstenen etc. Het klimaat is schroeiend guur, het land bestaat uit een afwisseling van woestijnen, zoutsteppen, en doornstruiksteppen. Daar tussen leeft ongeveer de geheel fauna antilopen, ezels, schapen, hyena's, leeuwen, tijgers en jakhalzen.

Het land wordt geregeerd door Mirza Reza Pahlavi (geboren 1878), die sedert 1925 als sjah op de beroemde Pauwentroon van Teheran zit en daar geëerd wordt als Schaduw van den Almachtige en Middelpunt van het Heelal. Behalve pauwen heeft het land vele Perzische tapijten, die hier gemaakt worden en goedkoper zijn dan de handdoeken op Curaçao. Daar het volk nog volkomen ongeletterd is, heeft het Middelpunt van het Heelal buitenlanders erin gehaald om de boel te organiseren. De huidige sjah was voor Iran, wat Kemal voor Turkije is geweest. Hij heeft hervormd en georganiseerd. Dat men tegenwoordig in Iran reizen kan, is aan het Middelpunt van het Heelal te danken. Ongelukkigerwijze heeft deze sjah Duitsers gekozen om hem te helpen. De Duitsers waren maar al te gewillig, broeiden allang aan het Bagdad-ideaal. En Bagdad ligt hier niet ver vandaan. Van de Caspische Zee tot aan de Perzische Golf werd een spoorlijn aangelegd, die de grote beroemdheid van onze dagen is geworden. Want voordien was het nimmer gelukt anders dan met een lang van te voren op touw gezette expeditie deze bergen, woestijnen en steppen over te trekken. Het Elboersgebergte is 4000 meter hoog, wilder dan de Balkan, heter dan waar ook. Op deze plateaux wordt de Scirocco geboren, schrikbeeld van wie in het Nabije Oosten geweest is. De trein door deze barbarij is 900 mijl lang, kostte $ 110.000.000, toen de dollar nog hoog stond.

De Schaduw zegt, dat hij slechts 640 Duitsers in zijn land heeft. Andere bronnen waren minder optimistisch. Die wisten te vertellen, dat sedert Hitler met den man op de pauwentroon in April jl. een handelsovereenkomst had aangegaan tegen de 5.000 Duitsers waren komen binnenzetten. De sjah was in wanhoop, want als hij de Duitsers eruit zette, liep zijn trein niet meer. Op het ultimatum van Rusland en Groot Britannië ging hij niet in. Toen is Rusland binnen gevallen bij de rivier de Araxes, een oude stroom, waarin onze oudvader Noach heeft gebaad, naar de traditie zegt. Er ligt zelfs een stad, die door Noach heet te zijn gesticht. De Britten vielen vanuit Irak binnen, juist aan de kant, waar de meeste Duitsers zitten. Het Oosten is nl. geheel en al ontoegankelijk.

Iran trok ten strijde. Veel had het niet, maar misschien dat het barre klimaat wat helpen zal. De Iranese vloot bestaat uit 8 kleine vaartuigen. In vredestijd staat het leger op ongeveer 190.000 man. Jaarlijks recruteert men een flinke 30.000 man, want de militaire dienst is in Iran verplicht voor ieder boven de 21. De militaire dienst duurt ongeveer 19 jaren in totaal, met een aanvangs-oefentijd van 2 jaar.

De luchtvloot bestaat uit 13 vliegtuigen.

Hoe de situatie zich hier zal ontwikkelen, valt nog niet te bezien. Wereldoorlog II is evenwel bezig zich uit te breiden als een olievlek op het water. Elke week brengt een nieuwe spanning. Terwijl de bom barst in Iran, is het strijdgewoel aan de andere fronten nog druk aan de gang. Momenteel zijn er al 8 brandpunten in deze oorlog: Dakar, het Westelijk front, drie Ooste-

lijke fronten, Iran, Verre Oosten, Nederlands Indië, en misschien nog wel meer.

Het barsten van de bom in Iran kan de meest ernstige gevolgen hebben. Want zijn baas heet wel het Middelpunt van het Heelal, maar in feite neemt Iran ook de positie van een middelpunt in. Ten Oosten ligt Brits Indië, dat misschien de gevaarlijkste en zwakste stee in deze oorlog vormt, als dáár de vlam nog eens uit zou slaan.

DUITSLANDS WANKELE KANSEN.

De Russische zaak begon er vorige week hachelijk voor te staan. Het opblazen van het grootste krachtstation ter wereld in de Dnjepr (met een capaciteit van meer dan het dubbele van het krachtstation in de Niagara waterval) is een symptoom. Hiermede legde Stalin de gehele industrie van de Oekraïne lam. En de Oekraïne is het meest belangrijke industrie-gebied van Sovjet-Rusland. In de Oekraïne wonen 43.000.000 mensen, dit is ongeveer een vijfde van Ruslands bevolking. De Duitse avances door deze gebieden kwamen overigens te laat, want de oogst was al binnen volgens de laatste Russische berichten. Of het waar is, is niet te beoordelen, alleen herinnert men zich, dat bij de aanvang van de Duits-Russische krijg de Russen verklaard hebben, dat de graanvelden in de Oekraïne door het bespuiten met een chemische stof vernield waren. De oorlog brengt wel meer complicaties met zich mee, wanneer men de officiële communiqué's van de laatste dagen vergelijkt met die van enkele weken terug.

Als een herhaling van Pharao, die met wagenen en ruiteren in de golven van de Rode Zee verdronk, werden de Nazies met hun zware oorlogsmaterieel in de golven van de watervloed verzwolgen. De Russische berichten waren zeer plastisch op dit punt, en spaarden zelf het eigen volk niet. De Russische volken vluchtten, zo zei het bericht, in wanhoop voor de komende watervloeden, die losgebarsten waren toen de grote stuwdam in de lucht was gevlogen.

Moet men in deze gebeurtenis werkelijk een bewijs zien, dat de toestand voor de Russen aan het Zuidelijk objectief onhoudbaar is geworden? Of was het slechts een voorzorgsmaatregel?

Dat het opblazen van de dam een bewijs is voor een hachelijke situatie is wel zeker, maar hachelijk is nog niet onhoudbaar. En gaat men deze gebeurtenis zien in het licht van wat de Duitsers zelf beweren, dan neigt men ertoe om in het opblazen van de dam toch voor een groot deel ook voorzorgsmaatregel te zien. Want wel kruipen de Duitsers met een slakkengang hier en daar wat vooruit in de Russische oneindigheden, maar dat de vorige week nu werkelijk veel Duitse successen meebracht, kan niet worden gezegd.

De toestand bleef bijkans ongewijzigd.

Aan de drie grote objectieven is de toestand nog vrijwel ongewijzigd. Berichten maken melding van de rust, die in Leningrad heerst. Het leven gaat er zijn gewone gang, al is de gehele bevolking, man en vrouw, jong en oud, gemobiliseerd om met hand en tand straks deze tweede stad van het Russische rijk tegen de aanranders te verdedigen. Het schijnt, dat de Duitsers momenteel op een afstand van ongeveer 75 mijl van Leningrad zitten, terwijl de Finnen ten Noorden van de stad ook verschillende successen behaalden. Maar van een belegering van Leningrad kan nu zulk een lange tijd nog in geen enkel opzicht worden gesproken.

Van Moskou behoeft men feitelijk niet eens te spreken. De toestand is daar nog algeheel in handen der Russen. Vorige week werd reeds gemeld, hoe een Britse waarnemer meldde, dat de luchtverdediging van Moskou zoveel beter was dan die van Londen. Thans is er weer zulk een bericht. In de „Daily West" stond het verslag van een Amerikaan. Enkele punten: (1) „uit mijn treincoupé zag ik enorme legerafdelingen; wij passeerden detachementen, die van de ene horizon tot de andere reikten. (2) Ten Oosten van de Oeral rijzen de fabrieken zo snel uit de grond, dat men de steden niet meer herkent, na een maand afwezig te zijn geweest. (3) Om aan de Russen de luchtafweer te onderwijzen, is ongeveer gelijk als om aan de New Yorkers base-ball te leren. Zij bekommeren er zich niets om om honderden vliegtuigen de lucht in te sturen gedurende de nacht, hoe slecht de weersomstandigheden ook zijn. Ik was in Londen tijdens enkele hevige luchtaanvallen en ik was ook gedurende enkele luchtaanvallen in Moskou. Er is geen vergelijking mogelijk. De Nazies komen niet eens door de muur van vuur heen, welke de Russen omhoog zenden. Er zijn vier ringen van uiteenspattende kogels, niet één......"

Kiev is nog steeds in Russische handen.

Alleen aan het Zuidelijk objectief ging het slechter. Met inzetting van alle beschikbare krachten, konden de Nazies daar inderdaad een weinig verder komen. Zelfs hebben ze strategische punten bezet. Maar Kiev, de oude hoofdstad van het Russische rijk, is nog steeds niet gevallen.

Men moet evenwel niet te veel waarde hechten aan Duitse successen, die de laatste dagen vernomen werden. Misschien dat de Duitsers deze successen in gereduceerde vorm ook wel behaalden, maar men moet niet vergeten wat verleden week elders plaats vond.

In de eerste plaats waren daar de Raf-bombardementen op West Duitsland, die zo langzamerhand spreekwoordelijk zijn geworden. Rapporten hebben ons doen weten, hoe treurig het in Hamburg ermede gesteld is. Toch kwam er uit Hamburg bericht, dat de lieden zich daar troosten met op te merken: „Het is hier nog niet zo erg als in Bremen".

Duitslands bondgenoten zijn niets waard.

De geruchten van oproeren bleven bovendien toenemen. In Frankrijk schijnt de toestand onhoudbaar te worden. Churchill, die Zondag jl. een rede hield, welke gisteren in de couranten stond afgedrukt, refereerde ernaar, toen hij land na land en volk na volk tot moed en doorzettingsvermogen aanmoedigde. Maar wat veel erger is, is het feit, dat het in het midden van de as-genoten al niet geheel pluis meer is. Er zijn reeds vaker zulke berichten naar buiten gelekt.

Vorige week kwam er bericht, dat Italië en Hongarije nu al aan het disputeren waren gegaan over het kleine koninkrijkje Croatië, nr. 9 van de As-bond. En gistermorgen kwam tot grote gerusttelling na veel alarmerende berichten aan het eind van de vorige week, de mededeling, dat Japan erin had toegestemd, dat de Verenigde Staten wapenen zouden zenden via de haven van Vladivostok. Al is het ook 10 dagen treinen van hier naar Moskou, de weg is safe in Siberië.

Een ander succes voor de Verenigde Staten was het neutraliseren van Dakar. De Duitsers konden daar elk ogenblik verwacht worden en uit Vichy kwam vorige week een bericht, dat de Franse overheden druk doende zijn Dakar te versterken.

Nederland

OUD-MINISTER PIETER RINK †.

Oud Minister Pieter Rink, ondervoorzitter van „De Vrijheidsbond", is op 90-jarige leeftijd overleden.

De Heer Rink werd geboren in 1851, studeerde aan de Universiteit van Utrecht in de rechtswetenschappen, was advocaat te Tiel, ging zich met de politiek bezighouden, kwam in de Tielse gemeenteraad, later in de Prov. Staten van Gelderland, zat van 1891 — 1905 en van 1909 — 1922 in de Tweede Kamer, was daartussen van 1905 — 1908 Minister van Binnenlandse Zaken, sedert 1923 lid van de Eerste Kamer en lid van talloze commissies, o.a. die voor het doorvoeren van het evenredig kiesrecht.

MUSSERT WIL 3 REGIMENTEN VORMEN VOOR DE STRIJD TEGEN RUSLAND.

„Volk en Vaderland" van 9 Augustus drukt een order van Anton Mussert af „bevelende", dat alle leden van de N.S.B. tussen 18 en 40 jaar onmiddellijk dienst moeten nemen in speciale N.S.B.-regimenten. De bedoeling is een Nederlandse divisie van drie volledige regimenten te vormen, die met de Duitsers aan het Oostelijk front tegen de Russen zullen strijden. De opperverrader voegt hieraan toe, dat enige categorieën, als lichamelijk-ongeschikten en onmisbare functionnarissen buiten dit bevel vallen.

(Wij moeten afwachten — zo tekent de Gouvernementspersdienst hierbij aan — in hoeverre dit „bevel van den Leider" zal worden opgevolgd en of hij inderdaad drie regimenten bij elkaar zal kunnen krijgen. Doch of dit plan slagen zal of niet, het geeft ten overvloede weer eens een duidelijk beeld van de mentaliteit van dezen man, die nog steeds voorwendt, dat hij de Nederlandse nationale leider bij uitnemendheid is; van dezen man, die beweerde, dat hij de man was „zonder wien Nederland geen toekomst heeft". Nu gaat hij zijn volgelingen het bevel geven schouder aan schouder te gaan strijden met hen, die Nederland van zijn onafhankelijkheid hebben beroofd, die zonder enige aanleiding Rotterdam, een weerloze stad, op verschrikkelijke, duivelse wijze hebben verwoest; die Nederlandse soldaten en burgers, vrouwen en kinderen hebben neergeschoten: die het verraad in Nederland hebben geplant en aangewakkerd. Welk een weerzinwekkend bevel en welk een weerzinwekkend man. Maar hij zal zijn straf niet ontlopen. Want: **Nederland zal herrijzen!)**

ONTHULLINGEN OVER RAZZIA'S IN AMSTERDAM.

Over het verloop van razzia's in het begin van Juni in Amsterdam, hebben wij tot nu toe slechts vage berichten ontvangen. Burgers van neutrale staten, die tot voor kort in Nederland vertoefden en nu in de Verenigde Staten aangekomen zijn, deelden aan het weekblad „Knickerbocker" daarover de volgende biezonderheden mede:

In de nacht van 2 op 3 Juni had in een huis aan de Bernhard Zweerskade in Amsterdam een ontploffing plaats, waarbij een aantal Duitse soldaten werd gedood. De pers mocht hierover niet berichten, terwijl de straten in de omtrek dagenlang voor het verkeer afgesloten bleven. Ondanks ijverige nasporingen werden de daders niet gevonden.

Op 10 Juni werd bekend gemaakt, dat...... de Joden het gedaan hadden. De gehele avond trok de politie met lijsten door de stad en arresteerde mannen en jongelingen tussen de 18 en 30 jaar. Aanvankelijk arresteerde men slechts Duitse Joden, doch later ook Nederlandse. Ook vrouwen en meisjes werden gearresteerd, doch later weer vrij gelaten.

Een 600-tal Nederlandse agenten in burger nam aan die razzia deel. Hun ijver was niet biezonder groot. Geheel Amsterdam was in opwinding. Honderden jonge mensen reden door de straten op zoek naar schuilplaatsen in huizen of straten. Anderen weer trachtten de stad te ontvluchten. Op de uitvalswegen werden zij echter door de Duitse politie tegen gehouden.

Op 16 Juli was, volgens den zegsman, de razzia nog aan de gang. Overal werd gezocht. Op sportterreinen, in zwembaden, in de lokalen van roeiverenigingen, op kantoren, ja zelfs in ziekenhuizen werd gezocht naar „vluchtelingen". Een groot aantal gevangenen, ongeveer 900, zitten nu in een kamp bij Schoorl en zullen naar Duitsland worden gestuurd.

NEDERLANDSE ARBEIDERS NAAR DUITSLAND.

Nederlanders, die weigeren naar Duitsland te gaan om daar voor den verdrukker te werken, wordt dat wel ingepeperd! Bij iedere weigering krijgen zij een speciaal stempel op hun kaart. Drie van zulke stempels betekenen uitsluiting van werkverschaffing en steun. Wie wel accepteren, ontvangen ƒ 45.— per maand plus voedsel en onderdak, doch velen keren gebroken van de te zware arbeid terug. **Zij, die bij de werkverschaffing in Nederland zijn te werk gesteld, moeten elf uur per dag werken voor ƒ 21.— per week**

U.S.A.-JEUGD SCHENKT VELDKEUKENS AAN NEDERLANDS HEIR.

In aanwezigheid van den Amerikaansen gezant bij het Hof van de Koningin te Londen, Drexel Biddle; van minister-president Gerbrandy en anderen, heeft Mevrouw Drexel Biddle aan Minister van Defensie a.i. Van Boeyen twee auto veldkeukens voor het Nederlandse legioen aangeboden; een gift van een Amerikaanse jeugdorganisatie.

RAF LEVERT THEE.

Uit Londen wordt gemeld, dat de Raf enige dagen geleden weer pakjes thee heeft uitgestrooid over Nederland.

NEDERLANDSE TULPEN VOOR HARE MAJESTEIT.

Nederlanders, die, met groot gevaar voor hun leven uit Nederland zijn ontsnapt, kwamen in Londen aan met.... twee bossen tulpen, die zij — in alle spanning van hun dodelijk gevaarlijk avontuur — bij zich hadden gehouden. Deze tulpen waren in Nederland door Nederlanders geplukt en meegegeven voor Koningin Wilhelmina en Koningin Elisabeth.

Onze Koningin moet diep ontroerd geweest zijn door deze huldebetuiging. En Koningin Elisabeth heeft gezegd: „Ik ben diep getroffen door dit prachtig geschenk".

De tulpen waren slap geworden en lelijk, maar nooit heeft onze Koningin mooiere bloemen gekregen......

ZIJN PLAATS WETEN.

Aan de lessenaar van de G.P.D. zit in Suriname een schoolmeester.

Suriname zoeke zijn vreugde in het besef, dat een schoolmeester, de Heer J. H. Boas zich met een ontembare ijver op zijn taak heeft geworpen.

De artikelen vliegen hem uit de pen en nemen een groot gedeelte in van de plaatsruimte der Surinaamse bladen. Hij is de self-made leraar van het patriottisme geworden in het — lang voor Boas' komst — om zijn patriottisme bekende zustergebiedsdeel. Enige artikelen wijdde hij o.a. ook aan vreemde talen in advertenties, hetgeen in Suriname nogal voorkomt en een uiting is volgens hem van „onvoldragen vaderlandsliefde".

Wij zullen niet ontkennen, dat in de artikelen waarheid zit, wat niet te verwonderen valt bij zoveel woorden. Maar kon het niet wat minder schoolmeesterachtig en gaat het niet een beetje buiten het boekje van de Gouvernementspersdienst?

Bescheidenheid is wel een der voornaamste deugden, die den censor passen moet en een goed begrip van zijn taak. We vermoeden, dat de heer Boas nog menig zenuwachtig uurtje met zijn klas zal doormaken. Reeds zijn er tekenen merkbaar van protest. Het r.k.-blad „De Surinamer" uitte reeds de klacht, dat het onmogelijk was des heren Boas' pennevruchten alle te plaatsen.

NIEUWTJES DIE ONS INTERESSEREN.

— In het „Handelsblad" (7 Augustus) staat een officiële mededeling: Joden en half-Joden, die zich vóór 15 Augustus niet als zodanig hebben doen inschrijven, gaan naar het concentratiekamp.

— De Nederlandse vrijwilligers, die tegen de Russen vechten met den Duitsen overweldiger van het eigen Vaderland, zijn...... in Duitse uniformen gestoken en dragen..... Duitse helmen. Maar ze hebben een eigen embleem: een zonnerad (heidens symbool) op een achtergrond van (grootste vernedering)...... oranje-blanje-bleu.

Misschien zit er in het nemen van het „oranje-blanje-bleu" nog wel een tweede gemenigheidje, want gelijk bekend is deze vlag kwetsend voor het katholieke volksdeel, als zijnde een symbool, dat in zwang is gekomen uit anti-papistische tendenzen, toen de vrijheidsstrijd van de 80-jarige oorlog, waarin de katholieken voor de bevrijding van ons vaderland schouder aan schouder met de calvinisten hadden gestreden, volstreden was. De **enige Nederlandse vlag**, voor welker eer wij strijden, en die sedert alle eeuwen symbool onzer grootheid en onafhankelijkheid is, is het Rood-wit-blauw, aldus vastgesteld bij K.B. van 24 Febr. 1937.

— Het hospitaalschip „Oranje" is van zijn eerste reis teruggekeerd. Het bracht 600 gewonde Australiërs en Nieuw-Zeelanders uit het Midden-Oosten van Europa naar huis terug.

— De gezamenlijke Nederlands-Indische oorlogsfondsen hebben ƒ 471.250 naar Londen gezonden voor de aankoop van nieuwe torpedo-motorboten. Kort nieuws 2.

— Het Nederlandse Maandschrift voor Statistiek geeft de **Nederlandse werkloosheidscijfer:** Maart 119.500; April 108.900; in Duitsland werkten 130.634 en in Noord-Frankrijk 15.700 Nederlanders (ultimo April).

— In zijn laatste radio-praat heeft Nederlands Lord Haw Haw, Max Blokzijl, uitgevaren tegen hen, die op café-terrassen „expres orangeade drinken om de Duitsers te plagen en die hun tuinen met oranje bloemen beplanten."

CURACAO.

PRINS BERNHARD SPREEKT.

Bericht werd ontvangen uit Londen, dat Z.K.H. Prins Bernhard Dinsdagavond en Woensdagmorgen 27 Augustus as. voor Radio Oranje zal spreken over plannen van het Prins Bernhard Fonds in verband met de as. verjaardag van H.M. de Koningin.

VOOR DE ZOVEELSTE MAAL ONGELUK OP DAVELAAR.

Zondag-avond kwam een motorrijder, die in de richting van de Saliña reed in botsing met een luxe-wagen bij de beruchte Davelaar-bocht.

Twee Rode Kruis-soldaten maakten zich verdienstelijk met het verbinden van den motorrijder die nogal ernstig verwond was. Het ware beter dat er niet zo ruw door deze gevaarlijke bocht gereden werd.

AUTO-ONGELUK OP DE SALIÑA.

Zaterdagmorgen sloeg nabij de Saliña een watertruckje om. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor. Materiële schade gering.

ONGEVAL IN DE KEUKENSTRAAT.

Reeds twee ongevallen deden zich in korte tijd in de Keukenstraat voor. Gisteren werd een Noorse zeeman door een voorbij snellende luxe-automobiel ondersteboven gereden. De man werd ter behandeling in de Thelma-kliniek opgenomen.

CHEQUEKOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	50.25	52.75
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:
Punda: Wilhelmina.
Otrabanda: Centraal.

Politiek en Oorlog.

DE GUERILLA OORLOG.

De Russen voeren een wijdverspreide guerilla-oorlog in de door de Duitsers bezette streken rond Leningrad. De Duitse troepen worden gedurig onverhoeds aangevallen en de verbindingen verbroken. Men zegt, dat de Duitsers bij iedere kilometer van de communicatielijn een boer uit die streek neerzetten en hem verantwoordelijk stellen voor eventuele sabotage. Maar de boeren storen zich daar niet aan, snijden de lijnen door en verdwijnen. Bij een gelegenheid schoten de Duitsers in hun woede 8 boeren neer en verbrandden zij twee dorpen. Het resultaat was, dat de aanvallen op de Duitsers in hevigheid toenamen en dat uit weerwraak honderden Duitse officieren en manschappen gedood werden (Moskou. (AP) 25.8).

DE ENGELSE KRANTEN OVER CHURCHILLS REDE.

De meeste kranten prijzen de rede van Churchill als een van zijn beste. De „Daily Mirror" echter schreef: Wat hebben al die vertrapte volken aan zulke dappere boodschappen. Een beschrijving en een ontmoeting op zee zullen de beestachtige strijdkrachten, eens te meer door Churchill zo schoon aangeduid, niet overwinnen. Zij zullen slechts verslagen worden door krachtiger machines en talrijker dan die van hen."

De „Daily Express": „Nooit heeft Churchill krachtiger gesproken."

De „Daily Mail" doelend op de passages over Japan: „De verkeerd ingelichte militaire leiders zullen verstandig doen de toekomst op te bouwen rekening houdend met de gegeven belofte aan de Verenigde Staten."

De „Daily Sketch": „Japan heeft nu geen uitvlucht meer om te zeggen, dat het niet meer waar wij staan. Het heeft in zijn politiek daarmede rekening te houden" (Londen. (AP) 25.8).

FRANS COMMENTAAR OP CHURCHILLS REDE.

Gezaghebbende Franse kringen commentariëren de speech van Churchill wat Europa en in het bizonder wat Frankrijk betreft als niets nieuws. Men zeide, dat de speech met belangstelling was bestudeerd en datgene wat Frankrijk het meest interesseerde, was het gedeelte dat handelde over Japan.

Van semi-officiële zijde wordt beweerd, dat deze rede een fundamentele verandering bracht in de Britse relaties met Japan. (Vichy. (AP) 25.8).

CHINESE WAARSCHUWING AAN JAPAN.

Quo Tai Chi vertelde in een persconferentie, dat de rede van den Britsen minister-president Winston Spencer Churchill en de besprekingen, welke thans tussen Washington en Tokio gevoerd worden, zonder enige twijfel een waarschuwing voor Japan bevatten. Als het zijn agressieve lust wil botvieren, dan zal het zich nog „gewapende politie-agenten" op de hals halen (Chungking. (AP) 25.8).

ITALIË COMMENTARIEERT CHURCHILLS REDE.

In een critiek, dat door het nieuwsagentschap „Stefani" op de rede van Churchill werd geoefend, zeide het, dat in de ontmoeting met Roosevelt werd besloten, dat de Engels-sprekende volken zich zullen belasten met het lot van de volken van de wereld. Churchill verklaarde echter niet, volgens het nieuwsagentschap, door wie hun deze omvangrijke taak werd opgedragen (Rome. (AP) 25.8).

AMERIKAANSE OLIE-QUAESTIE IN EEN CRITIEK STADIUM.

De nijpende gasoline-toestand aan de Oostkust van de Verenigde Staten is in een nog hachelijker positie geraakt door het verzoek van de Amerikaanse regering aan de petroleum-maatschappijen om nog honderd tankers meer af te staan voor de Britse oorlogsvoering.

Een congres-lid verklaarde te hebben vernomen, dat vijftig van de tachtig tankers, die Groot-Britannië van de Verenigde Staten heeft gekocht en onlangs aan de Britten zijn overgedragen, als gevolg van vijandelijke actie, gezonken zijn.

Enige gasoline-pompstations, wien onlangs gevraagd werd, 's nachts geen benzine meer te verkopen, zullen thans de gehele Zondag gesloten blijven, wat te wijten is aan de beperkte voorraad, die zij thans bezitten. Men vroeg den petroleum-maatschappijen haar leveranties aan de kleinhandel met tien percent te verminderen. Dit verzoek werd ingewilligd. Niet alle pompstations hebben echter aan het verzoek gehoor gegeven en haar zaak gesloten in overeenstemming met het federatieve verzoek. Niemand echter is er zeker van hoe de verminderde leverantie zal worden toebedeeld. Sommige pompstations geven eigenmachtig slechts een gedeelte van de gevraagde hoeveelheid gasoline, zodat de klanten soms twee of drie stations moeten aandoen, alvorens hun tank vol te krijgen.

Sommige congres-leden zeiden, dat er aan de Oostkust geen schaarste heerst aan olie, andere waren van mening, dat uit de cijfers niet kan worden uitgemaakt of er een tekort is, terwijl enige olie-maatschappijen het ermede eens waren, dat er geen gebrek aan olie was in die buurt.

De federatieve olie-administrator verklaart echter, dat er aan de Oostkust wel een tekort heerst, en dat de reserve wel tien percent minder is dan in gewone omstandigheden. Autoeigenaren zijn natuurlijk door de stand van zaken zeer in de war geraakt. Vraagt men tien gallons, dan krijgt men misschien drie of vijf gallons voor zijn lege tank (New York, (AP) 26.8).

HET PHILIPPIJNSE LEGER.

De eerste stap werd vandaag gedaan om het Philippijnse leger in te lijven bij de Noordamerikaanse strijdkrachten, toen duizend officieren en manschappen werden opgeroepen voor actieve dienst. Officieren zullen 10 regimenten oproepen voor de mobilisatie, bestaande uit 30.000 reservisten. Deze manschappen zullen onder bevel komen te staan van luitenant-generaal Douglas McArthur tegen begin September en zullen onder toezicht van Amerikaanse leger-officieren worden getraind (Manilla. (AP) 25.8).

DE DUITSERS NADEREN LENINGRAD.

De Britse radio maakte bekend van de radio Moskou vernomen te hebben, dat Nazie strijdkrachten Leningrad naderen. De Duitsers schijnen zich bewust te zijn van het grote gevaar om de aanval op deze stad te beginnen. De Russen zullen vechten in alle straten en op alle hoeken van de stad. Onverminderd blijft het enthousiasme en de burgerij heeft gezworen, dat de Nazies niet voorbij de stad komen zullen (New York, (AP) 25.8).

MOEILIJKHEDEN IN PARAGUAY.

De regering te Asuncion verbood, dat na 22 uur het openbare leven zou doorgaan. Dit bevel werd afgekondigd na de ontdekking van een revolutionnair plan om de openbare orde omver te werpen. Alle voertuigen zijn van de straat gebannen en alleen soldaten, matrozen en politie mogen na 22 uur op straat komen.

Het bevel werd gegeven door president Morinigo, die bovendien alle openbare bijeenkomsten van welk soort ook verbood. Ook is het verboden, dat zich meer dan drie personen op straat bij elkaar bevinden. Al deze bevelen gelden tot nader order. De overtreders zullen gestraft worden volgens de wetten, waarbij de doodstraf is vastgesteld voor vijfde colonners.

De minister van Binnenlandse Zaken, Luis Santiago, zeide, dat het complot tot doel had eerst de studenten en arbeiders op te zetten en dan te komen tot een algemene staking. De regering verklaarde uitdrukkelijk, dat zij energieke maatregelen zal treffen om sabotage-daden tegen te gaan. Zij zal er met alle middelen voor zorgen, dat het publieke leven ongestoord voortgang hebbe. Dezelfde bepalingen schijnen ook afgekondigd te zijn in het naburige Bolivia (Asuncion, (AP) 25.8).

LENINGRADS VOLKSLEGER KOMT IN ACTIE.

Sovjet-persberichten delen mede, dat Leningrads haastig gedrilde volksleger in actie is getreden naast de geregelde Rode troepen, teneinde de Finse aanval uit het Noorden en de Duitse opmars voorbij Kingisepp uit het Westen tegen te houden. Berichten van de „Pravda" deelden mede, dat de Duitsers gedwongen zijn versterkingen aan te voeren om de openingen in hun gelederen te vullen, die veroorzaakt zijn door de ontzaglijke verliezen. De militia, die door Stalin onder de wapenen is geroepen, wordt door de „Pravda" beschreven als nemende een proef in de heldhaftige gevechten om de stad, vechtende zij aan zij met het Rode leger.

Gedurende de dag wordt het leven in Leningrad beschreven als normaal, terwijl talrijke theaters nog steeds open zijn en automobielen en trucks over straat rijden. Sommige auto's, die terugkeerden van het front, droegen camouflage van groene takken. De nacht is stil en door de lege straten weerklinkt de stap van de wachten. Berichten van aanmoediging stromen voortdurend de stad binnen. Het laatste uit Baku beloofde, dat vliegtuigen, tanks en schepen van het Baltische gebied geen gebrek zullen hebben aan gasoline en olie (Moskou, (AP) 26.8).

JAPAN WEERLEGT CHURCHILLS BEWERINGEN.

Zeer Japans-tendentieuze „argumenten".

Het „Domei"-agentschap verklaarde in een blijkbaar van hogerhand komend artikel, door een bevoegden commentator, dat de radiorede van den Britsen premier ten opzichte van Japan op drie punten gebaseerd is, welke echter een heel verkeerde uitleg van de zaak weergeven.

Ten eerste moet men rekening houden met het feit, dat het Chinees-Japanse incident uitbrak twee jaren voor de uitbarsting van de Europese oorlog. De bewering van Churchill, dat Japan het voorbeeld volgde van Hitler en Mussolini, is dus geheel ontbloot aan begrip van tijd. **Ten tweede** wenst Japan de wederopbouw van China, teneinde tot een volle samenwerking met dat land te geraken. Churchills bewering dan ook, dat Japan zich indringt op 500.000.000 Chinezen, is helemaal niet juist.

Ten derde trok Japan vredelievend Frans Indo-China binnen, in overeenstemming met de termen, die vrijelijk en op een vredelievende wijze door de twee partijen waren geregeld. Japan is Indo-China dus nooit door geweld binnengetrokken. Men verklaarde voorts Thailand nooit bang gemaakt te hebben (Tokio, (AP) 25.8).

DE BRITSE OPMARS IN IRAN.

Generaal Wavells door de zon gefolterde Indische en Britse troepen controleerden heden na korte schermutselingen Abadan, Bandar Shapur en Khanikin, drie van de meest belangrijke strategische punten in Iran buiten de hoofdstad. Zij hadden Irans verbindingswegen afgeknepen.

Onder vloot- en luchtbescherming houden de oprukkende Britten thans Bandar Shapur aan het Zuidelijk einde van de Trans-Iranese spoorlijn welke direct naar Teheran leidt. Indische troepen, die over de Tigris snelden, bezetten Abandan en de olie-raffinaderij, waardoor zij in het bezit kwamen van het Zuidelijke einde van de pijpleiding uit de rijke olievelden te Masjid I Sulaiman.

De buitenste Brits-Indische tanks en gepantserde wagens, gevolgd door de veteranen-infanterie stak de grens over te Khanakin en verzekerde zich van de olie-installatie te Naft I Shaha en Quasr I Shirin. Britse strijdkrachten te Abadan en Khanakin houden thans de Westelijke en Zuidelijke punten van Irans twee enige moderne wegen. Het spoorwegeindpunt te Bandar Shapur werd ook bezet. (Londen. (AP) 26.8).

JAPAN VOELT ZICH GESCHOKT.

Koh Ishi, de zegsman van het Japanse Informatiebureau, die antwoorden op een vraag betreffende de Brits-Russische invasie van Iran, zeide, dat de „vredelievende Amerikaanse naties zouden moeten zijn geschokt door deze onuitgelokte actie." Verder zeide hij, dat Japan erdoor geschokt is. (Tokio. (AP) 26. 8).

DE BRITTEN IN IRAN.

De Britse en Indische troepen trokken Iran op 3 plaatsen binnen. Met behulp van de marine en de luchtweermacht werden troepen aan land gezet te Abadan. Een kleine afdeling Indische troepen maakte zich meester van Bandar Shahpur, waar twee beschadigde Duitse schepen en drie Italiaanse schepen werden buitgemaakt. Ook wist men nog de hand te leggen op twee andere Duitse schepen, die op drift lagen en waarop de bemanning nog aanwezig was.

Men zal door gebruikmaking van parachute-troepen trachten bescherming te geven aan de Britse families, die werkzaam zijn bij de Iranese olie maatschappij. De Britse en Indische troepen bestaan uit infanterie en gemechaniseerde eenheden, die tegelijk Iran binnenrukken vanuit Khanekin. De stadjes Shah, Quair I Shirin werden zonder enige tegenstand bezet. De Raf wierp strooibiljetten af boven Teheran en andere steden, waarop stond uitgelegd dat redenen van de inval. Uitdrukkelijk werd beklemtoond, dat de Britten niets geen onenigheid hadden met het Iranese volk. En dat men niet van plan was de Iranese onafhankelijkheid in gevaar te brengen of iets af te nemen van het grondgebied. (Silma, (AP) 26.8).

LICHTE TEGENSTAND IN IRAN.

In gezaghebbende kringen gaf men toe, dat er wat gevochten wordt bij Abadan. Men noemde de Iranese weerstand over het algemeen zeer licht. Ook werd de nadruk gelegd op het gebruik door de Britten van luchttroepen, hetgeen interessant wordt genoemd (Londen, (AP) 26.8).

NOVGOROD DOOR DE RUSSEN VERLATEN.

De gehele 25ste Augustus vochten de Russische troepen op koppige wijze langs het gehele front. Na heldhaftige strijd moesten de troepen Novgorod verlaten. Op 24 Augustus werden 46 vijandelijke vliegtuigen naar beneden gehaald in verwoede luchtgevechten. De Russen verloren slechts 6 vliegtuigen. In de Zwarte Zee bracht een Russisch oorlogsschip een Duitse duikboot tot zinken (Moskou, (AP) 25.8).

CUBA ZIET ZICH VERSCHOOND VAN ITALIAANSEN CONSUL.

De Italiaanse consul-generaal in Havana, Amadeo Barletta, die door de Cubaanse autoriteiten uit het land gewezen is, vertrok Zaterdag per vliegtuig naar Buenos Aires, en zorgde angstvallig Brits of Noordamerikaans gebied te vermijden.

Signore Amadeo is vergezeld van zijn vrouw en dochter en deden de volgende plaatsen aan: Haïti, Maracaibo, Barranquilla, Cali, Lima, Santiago om dan tenslotte in Buenos Aires aan te komen (Havana (AP) 25.8).

DUITSE CONSULS UIT CUBA.

Bronnen, welke in contact staan met het ministerie van Buitenlandse Zaken, deelden mede, dat het Duitse gezantschap de Duitse consuls beval het land te verlaten op 5 September met het Spaanse schip „Marques de Comillas", op grond van de verzoeken van de Cubaanse regering.

Alberto Bolschwig, die op de Antillen geboren is, verklaarde te zullen blijven en deed een beroep van Cubaanse nationaliteit te zijn (Havana, (AP) 25.8).

DE CONSULATEN VAN HAITI IN DUITSLAND GESLOTEN.

Duitsland beval alle consulaten van Haïti in het land te sluiten. Men gaf op, dat deze stap gedaan werd uit politieke overwegingen, doch geen verdere inlichtingen werden gegeven. De consuls krijgen de tijd tot 15 September om hun zaken af te handelen. Tezelfder tijd werd bekend, dat de Duitse consulaten op Cuba en Haïti gesloten worden (Berlijn, (AP) 25.8).

HET PERU-ECUADORIAANSE CONFLICT.

Inzake de Peru-Ecuadoriaanse quaestie wordt uit Lima gemeld, dat overeen gekomen is, dat de militaire attaché's van beide partijen heden op een vastgestelde tijd elkander in het stadje Piedras zullen ontmoeten (Lima, (AP) 25.8).

BRITS CONVOOI MOET LISSABON AANDOEN.

Dertien Britse koopvaardijschepen, welke deel uitmaken van het convooi, dat gisteren op de hoogte van de Spaanse kust werd aangevallen, zijn de haven van Lissabon binnengelopen.

Berichten, die in die stad de ronde deden, deelden mede, dat de naam van de tot zinken gebrachte torpedojager was „Eskimo". Men beweert, dat zeven koopvaardijschepen werden tot zinken gebracht. Het convooi bedroeg slechts twintig schepen (Lissabon, (AP) 25.8).

WEST-DUITSLAND DOOR DE RAF AANGEVALLEN.

Officieel wordt medegedeeld, dat Mannheim en Karlsruhe de voornaamste objectieven waren van de Royal Airforce bommenwerpers in de afgelopen nacht. (Londen, (AP) 26.8).

Gemeld wordt, dat bommenwerpers van de Royal Airforce in de nacht Zuidwestelijk Duitsland hebben aangevallen. Kleine branden werden gesticht. Geen militaire of andere belangrijke schade werd aangericht. 5 vliegtuigen werden neergeschoten. (Berlijn, (AP) 26. 8).

CURACAO.

VIERING KONINGINNEDAG.

GELUKWENS VAN GOUVERNEUR WOUTERS DOOR DE AETHER.

Zaterdag om half 10 wereldradio in Fort Amsterdam te beluisteren.
De Rijksvlag enig symbool van Nederlands eenheid.

Het Comité „Neerlands Vrijheidsdag" verzoekt bekend te maken dat volgens uit Londen van het Hoofd Comité ontvangen bericht, Harer Majesteits verjaardag op Zaterdag 30 Augustus door een grote demonstratie van rijkseenheid per radio, over de gehele wereld zal worden gevierd.

Om beurten zullen door Londen na oproeping voor de gehele wereld worden gerelayeerd gelukwensen aan de Koningin uit Batavia, Pretoria, Washington, de Nederlandse Legioenen in Canada en in Engeland, Prinses Juliana, de vlaggeschepen van de marine en de koopvaardij, **terwijl uit Curaçao en Paramaribo doch middel van gramofoonplaten deze gelukwensen, zullen uitgesproken door de Gouverneurs zullen woden uitgezonden.**

Daarna zal Prins Bernhard het signaal geven voor het hijsen der vlaggen en het zingen van het Wilhelmus over de gehele wereld zal worden gezegd: **Nederland herrijst.**

De Radio reportage op Curaçao zal worden verzorgd door den heer Mr. Eduard Elias, hoofd van de Gouvernements persdienst.

Deze uitzendingen zullen plaats hebben te Londen en 2 uur G.M.T. **en kunnen door de bevolking van Curaçao worden beluisterd om 9.30 uur in het Fort Amsterdam,** door middel van speciaal daartoe aangebrachte luidsprekers.

Voor luisteraars aan eigen radioapparaat zal de golflengte nader worden bekend gemaakt. Met de Verenigde Staten zijn onderhandelingen voor wederuitzending aan de gang.

Verder bericht Londen dat de kernspreuk van de Koninginnedag zal zijn „Nederland zal herrijzen want Nederland kan niet ondergaan zolang Oranje leeft".

Gelukwensen aan Hare Majesteit geschieden via „Vrijheidsdag Unilever Londen".

In de hoofkerk van het Apostolisch Vicariaat Curaçao, de St. Anna-kerk op Otrabanda, zal des morgens om 8.30 uur een plechtige H. Mis worden opgedragen, waarna een Te Deum zal worden gezongen. Voorts zal in alle r.k. kerken van het gehele gebiedsdeel Zondag na de hoogmis een Te Deum worden gezongen.

Het is te wensen, dat de gehele bevolking van het Gebiedsdeel haar gevoelens van aanhankelijkheid betuige door het enig symbool van onze nationale saamhorigheid, de rijksvlag Rood-Wit-Blauw, overal fier te ontplooien en zo de eeuwenoude traditie van onze vaderen, die met hun bloed de vrijheid voor deze vlag bekochten hoog te houden.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

He Hoofdkwartier van den Duitsen Führer deelt mede, dat de operaties aan het Oostfront volgens het plan verlopen. Moskou meldt, dat in de nacht langs het gehele front gevochten werd.

Een aanvullend communiqué deelde mede, dat een Russische torpedoboot een Duitse duikboot vernielde met diepzeebommen. Waar dit gebeurde, werd niet direct gemeld. De radio van Moskou zei, dat Duitse vliegtuigen gisteren Leningrad aanvielen, doch werden verdreven.

Over de guerilla-activiteiten achter de Duitse linies, zegt een Russisch communiqué, dat spoedig, nadat de Duitsers een stad namen, de guerillas deze herhaaldelijk aanvielen en binnen de eerste week de Duitsers in het gebied van de stad 200 officieren en manschappen verloren in doden en gewonden. De guerillas vernielden twee olie bevoorradings-colonnes en 14 ammunitie trucks. Ook werden de verbindingslijnen doorgesneden. Een andere guerilla-detachement blies een Duitse troepentrein op. De Duitsers vormden een straf-expeditie, doch de guerillas legden zich in hinderlagen brachten de Duitsers hevige verliezen toe.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat men aan Mexico heeft medegedeeld, dat het Reich zich verplicht ziet de voorrechten van Mexicaanse Consuls in Duitsland in te trekken.

De Amigoe-Enquête.

Een Imperiale Raad.

II

FRÈRE ALFONS, directeur van de „Frères des écoles chrétiennes" op Aruba schrijft:

„Instelling Imperiale Raad — een prachtig iets voor de massa, welke zich vastklampt aan het denkbeeld: „Wij moeten ook wat te vertellen krijgen in het bestuur", zonder zich bewust te worden, wat dat allemaal voor verplichtingen tegenover Moederland en ander koloniaal gebied met zich meebrengt.

Een Imperiale Raad, gevestigd te Den Haag, als regeringslichaam met uitvoerende- en wetgevende macht, in evenredige vertegenwoordiging van Moederland, Oost en West, is m.i. niet denkbaar. Zo'n regeringslichaam zou bovendien geen wetgevende- en geen uitvoerende macht kunnen bezitten. Hoe zou een (Europees) Nederlander — neem een voorvechter van de arbeiders- of boerenstand — hart hebben voor de heel andere belangen van een bewoner van Timor of van één der Bovenwindse eilanden? Hij weet amper, dat ginds ver dat Alfoerenvolkje leeft. Het interesseert hem practisch weinig of niets.

M.i. zal de welvaart van ons Nederlandse volk in Nederland gediend worden met in Nederland in de Eerste en Tweede Kamer lui te plaatsen, niet uit twintig of dertig partijtjes, die in zelfgenoegzaamheid zich de baard likken, de centjes opstrijken en zich dood vechten in krakeel en niet willen toegeven. Dáár enige grote leidinggevende partijen — die samenwerkend iets kunnen en willen bereiken voor het volk — idealistische, doch tevens nuchtere zedelijk hoogstaande mensen.

Hier de Staten, in de Oost de Volksraad. Door brochures of boekjes moest het volk op de hoogte gebracht worden van het belang van zo'n college. Het moet leren, dat niet de eerste de beste op iedereen afgevend kranten-, kantoor- of handelschef, die gouden bergen belooft, daar lid moet wezen. Reeds op de scholen moet de overtuiging bijgebracht worden, dat de leden van zo'n college mensen zijn, die hun kleingeestige mentaliteit van Nederlander opzij hebben gezet: dat ze allen er op uit zijn het geheel te dienen, zonder angst welk deel feitelijk de leidende positie gaat bekleden.

Dit kan echter niet, als het mogelijk is, dat er leden zijn, — men raadplege slechts de verslagen — die steeds schitteren door hun afwezigheid. Het Volk praat daarover — geeft hun allereerst de schuld, dat er **niets** (zo redeneert de massa) bereikt wordt.

Mij dunkt, bóven deze bestuurslichaam in Den Haag een **Kroonraad** te vormen, waar enkele van de hoogstaande, meest onderlegde raadgevers uit Moederland, Oost en West zitting hebben.

Dat die Raad samen met Hare Majesteit en het Prinselijk Paar de grote lijnen uitstippelen, die elk der gebiedsdelen naar toestanden getest, tracht te benaderen.

Dat die Raad middelen beraamt om de gebiedsdelen economisch dichter bijeen te brengen— Indische producten, Nederlands fabrikaat enz., groter mogelijkheid tot afname te doen vinden in de gebiedsdelen zelf door lage accijnzen — beschermende rechten enz. Dan benaderen de gebiedsdelen elkaar en de mensen voelen aan den lijve, dat ze behoren tot een groot Rijk. Dat kweekt liefde. De liefde voor het Vaderland, althans bij de massa, gaat door de beurs."

Statenlid
Dr. JACOB RUDOLF ARENDS
van Aruba schrijft:

„**Samenstelling.** De Raad moet bestaan uit personen uit het gebiedsdeel. D.w.z. ieder gebiedsdeel moet behoorlijk vertegenwoordigd zijn, dus de samenstelling moet ruim zijn. Daarbij rekening houden niet alleen met aantal inwoners of uitgestrektheid, maar ook met de economische betekenis van ieder gebiedsdeel.

Competentie. Niet alleen zuiver „adviserend". De raad hoort **bindende** adviezen te kunnen uitbrengen. Dus niet zo, dat de gegeven adviezen gewoon op zij gezet kunnen worden. Het komt dus neer op „zeggingsschap".

Instelling. Wanneer de raad ooit van nut zou zijn, dan is het zeker op dit ogenblik. Ik ben niet van mening, dat het uitgesteld moet worden, omdat het Nederlandse volk op dit moment zich niet uit kan spreken. Het betreft tenslotte een zaak, die de gebiedsdelen aangaat en daarover late men de bewoners van deze landen zich uitspreken en niet Nederland.

Zetel en werkwijze. Zo dicht mogelijk bij de regering. Indien dit niet mogelijk dan b.v. samenkomsten in Washington of ergens in de Verenigde Staten. Alle problemen kunnen achter elkaar worden afgehandeld, waarna de raad eventueel op reces kan gaan, tot hem weder om advies gevraagd wordt.

Hierbij in een nutshel mijn opinie. Het onderwerp is echter van zoveel gewicht, dat men onmogelijk zonder verregaande studie zo maar iets positief kan zeggen."

Pater W. DE BARBANSON O.P., redacteur van het r.k. weekblad „La Cruz" schrijft:

„Door radio en pers hebben wij de rede van Hare Majesteit de Koningin vernomen, waarin gesproken wordt van de toekomstige veranderingen, die het Nederlandse staatsbestel zal ondergaan.

Zeer zeker is een Imperiale Raad daarvoor nuttig en nodig. Het zou zeker te wensen zijn, dat een dergelijke raad nu al samengesteld werd, al ware het althans om de voorbereidende studie te doen, om des te spoediger na de vrede tot definitieve beslissing te komen, die zowel het Moederland als den Gebiedsdelen voldoening geeft.

De norm van samenstelling zou eerder op belangrijkheid van de verschillende Gebiedsdelen moeten gebaseerd zijn, dan naar grote van gebied of inwoneraantal.

Het is niet zozeer de quaestie welk systeem gevolgd wordt, dan wel dat competente, eerlijke begrijpende bestuurders het eenmaal gekozen systeem tot welzijn van de bevolking in practijk brengen."

Pater THEOD. BARTEL O.P., Pastoor te Oranjestad, Aruba, schrijft:

„Wat de gebiedsdelen over zee betreft, moet hun vertegenwoordiger iemand zijn, die het Gebiedsdeel zijn bevolking, zijn noden en wensen door en door kent, zijn psyche bestudeerd heeft, de verdediging en behartiging van zijn **ware** belangen tot zijn levenstaak gemaakt heeft.

Dus in ieder geval nooit een of andere hoge ambtenaar van het Ministerie, die in het gunstige geval, dat als hij dan nog iets van de Gebiedsdelen weet, dit alleen maar uit officiële stukken of van „horen zeggen" heeft.

Speciaal wat ons Gebiedsdeel betreft: Geen ambtenaar, die hier een paar jaar gedetacheerd geweest is.

De eilanden „an sich" hebben al heel weinig aantrekkelijkheid. De bevolking grotendeels katholiek, veel zwart, daarbij nog onder „de macht" van de „Katholieke Missie". Dit alles interesseert een liberaal ambtenaar ook al heel weinig. Het ware belang der bevolking kan zo iemand dan ook weinig interesseren. Waar men zich niet voor interesseert, leert men niet kennen, wat men niet kent, kan men niet liefhebben, en waar men geen liefde voor heeft, kan men niet voor strijden.

Ook geen lui, die eens extra een studiereis overzee maken. Deze zijn nog veel gevaarlijker, daar ze denken, dat ze het weten, zoals dan ook herhaaldelijk gebleken is uit rapporten van die zg. experts!

We merken dit al heel biezonder op Aruba, dat vanuit Curaçao geregeerd wordt door mensen, die van Aruba **niets** weten. En de enkele paar uur, dat ze vliegensvlug op en neer komen naar Aruba, en dan hun wijsheid opdoen bij den chef van een afdeling, die natuurlijk zijn gemaakte fouten zorgvuldig bedekt, kunnen hun die kennis niet geven, noch de liefde. Nil amatum nisi praecognitum!

Dan moet zo'n lid of leden elk jaar geregeld weer een paar maanden in het land verblijven, dat hij vertegenwoordigt en met alle soorten mensen, die verondersteld worden land en volk te kennen, in contact komen om zodoende te weten, wat er omgaat. Dus niet alleen van ambtenaar tot ambtenaar.

Heel het beambtendom met levenslange aanvulling en pensioen als je maar eenmaal vast-aangesteld-schrijver bent, kunnen worden, lijkt mij uit den boze.

Wat zou er van de grote concerns terecht komen, als het daar ook eens zo was. Daarbij komt, dat je bij Gouvernements betrekking in het begin geleerd wordt niet meer te doen dan strict nodig is om je baan niet te verliezen, daar de betaling in beginjaren ver beneden particuliere maatschappijen blijft. Geen „halen van de staatsruif wat je kunt", zware contrôle, zoals bij elke particuliere maatschappij en op misbruiken van macht door de hoogste de doodstraf!"

Statenlid
IZAAK H. CAPRILES schrijft:

„Uw plan om ook op Curaçao een enquête te houden over de instelling van een Imperiale Raad, die als adviserend lichaam bestaande uit vertegenwoordigers der Nederlandse Gebiedsdelen, zou optreden, juich ik toe. Uiteraard zal de door U gehouden enquête geen officieel karakter mogen dragen.

Ontbloot als de Nederlandse Regering in Londen thans is van de medewerking van het Nederlandse Parlement, en overwegende dat juist als een gevolg van de oorlogsvoering de Regering ongetwijfeld voor zeer ingewikkelde problemen is komen te staan, is het mijn mening dat de instelling van de Raad juist gedurende deze biezondere tijdsomstandigheden van groot belang kan zijn voor de Gebiedsdelen. Immers, mede als gevolg van de tijdsomstandigheden zijn de toestanden en verhoudingen ook in de Gebiedsdelen zeer gewijzigd en doen zich ook hier zeer ernstige problemen voor, welke m. i. onder de ogen dienen te worden gezien nu en zolang er gewijzigde toestanden heersen. Vanzelfsprekend moet er tevens bij het treffen van voorzieningen rekening worden gehouden, dat zulke maatregelen zich aanpassen bij de toestanden, die zich zullen voordoen na de herrijzing van ons Moederland.

Een eventuele instelling van een Raad zou echter alleen mogen plaats vinden, indien zulks de algehele instemming heeft van H. M. de Koningin, aan Wie alle Nederlanders juist in deze tijden, in de eerste plaats absolute loyaliteit verschuldigd zijn.

Een nieuwe structuur zal m.i. slechts dan moeten plaats vinden, wanneer de herrijzing van Nederland een feit is geworden, doch intussen zullen maatregelen getroffen moeten worden om in de gebiedsdelen het hoofd te bieden aan toestanden gesproten uit de huidige omstandigheden.

M.i. zullen de competenties van de Raad van adviserende aard moeten zijn, met dien verstande echter, dat rekening met de geuite adviezen zal moeten worden gehouden. De samenstelling zou moeten plaats vinden uit personen, die uit hoofde van hun beroep, bedrijf en of ervaring, goed op de hoogte zijn van de toestanden, noden en mogelijkheden van het Gebiedsdeel."

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Zuurkool met worst en spek.

Morgen: Gek. vis, gek. aard., botersaus en worteltjes.

Agenda:

Dinsdag, 26 Augustus 19.30 uur: Clubavond biljartver. „Asiënto".

Dinsdag, 26 Augustus 20.00 uur: Repetitie „Ido" -orkest.

Woensdag, 27 Augustus 19.30 uur: Biljartwedstrijd clubkampioenschap Curaçao.

Donderdag, 28 Augustus 19.30 uur: Biljartwedstrijd Clubkampioenschap Curaçao.

Vrijdag, 29 Augustus 19.30 uur: Clubavond Biljartver. „Asiënto".

Vrijdag, 29 Augustus 20.00 uur: Ledenvergadering biljartvereniging „Asiënto" in het repetitielokaal.

Zaterdag, 30 Augustus 20.30 uur: Concert te geven door het orkest van de „K.S.L.I.". Na afloop dansen.

Maandag, 1 September 20.15 uur: Schermafd. Sportclub „Asiënto" in het repetitielokaal.

WACHTDIENSTEN.

Dinsdag, 26 Augustus 1941.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras, 710, W. de Zwijgerlaan 5.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Kinderfeesten 31 Augustus.

De circulaires voor deze feesten zijn aan de huizen bezorgd en het is nu de beurt aan de kinderen om iets te doen. Denkt er om jongelui, deze formulieren moeten vóór morgen in het bezit van den secretaris, den heer Nieuwenhoff, zijn.

Wij verwachten alle kinderen van 4 t/m 15 jaar op Zaterdag om 9 uur aanwezig te zien in het park te Rio Canario, waar ook dit jaar, evenals vorige jaren de nodige wedstrijden op het programma staan.

Voor jullie ouders wordt bereids gezorgd. Een grote bar, rijkelijk voorzien van koele dranken wordt heerlijk fris onder de bomen verzorgd.

Voor de kinderen wordt weer een geheel aparte bar ingericht, waar de nodige versnaperingen verkrijgbaar zijn.

Allen jong en oud, kunnen dus Zaterdagmorgen iets van hun gading vinden.

Afdeling Gymnastiek.

De tijden van de gymnastiek-lessen voor de junioren van Sportclub Asiënto op Woensdagmiddag zijn als volgt:

Meisjes 6, 7 en 8 jaar: 15.30 uur tot 16.30 uur; 9, 10 en 11 jaar: 16.30 uur tot 17.30 uur; 12 t/m 14 jaar: 17.30 uur 18.30 uur.

Jongens 8 t/m 11 jaar: 18.30 uur tot 19.30 uur; 12 t/m 16 jaar: 19.30 uur tot 20.30 uur.

As. Woensdag zal voortgegaan worden met athletiek-training voor dames. Ter afwisseling zal softball beoefend worden.

AANKOMENDE PASSAGIERS.

26 Augustus 1941: D. Colijn en gezin; L. Jekel en gezin; echtgenote H. J. Morsman; H. W. Hartog en gezin; P. van der Veere; J. Weering en echtgenote; W. H. Zaayer en gezin; T. C. F Mali en gezin; J. J. Vos en gezin.

± 30 Augustus 1941: S. Terband en gezin.

VERTREKKENDE PASSAGIERS.

26 Augustus 1941: C. Kramer en gezin; Gezin G. Hagedoorn; J. van Amersfort en gezin.

FEUILLETON.

Het Huis vol Haat.

63).

4. Ofschoon Mrs. Mannheim, de keukenmeid, Tobias Greene jaren geleden gekend heeft en in zijn testament genoemd wordt, wil zij zich over de feiten van haar verleden niet uitlaten.

5. Het testament van Tobias Greene stipuleerde, dat de familie, op straffe van onterving, vijf-en-twintig jaar in het huis der Greene's moet blijven wonen met als enige uitzondering, dat Ada, als zij mocht trouwen, zich elders zou kunnen vestigen, daar zij geen Greene's bloed in haar aderen had. Krachtens het testament heeft Mrs. Greene het beheer en de beschikking over het kapitaal.

6. Het testament van Mrs. Greene benoemt de vijf kinderen tot gelukgerechtigde erfgenamen. In geval van overlijden van één hunner delen de overledenen gelijk op; en als allen mochten sterven vervalt het vermogen aan hun families.

7. De slaapkamers van Greene's zijn aldus gelegen: die van Julia en Rex tegenover elkaar aan de voorzijde van het huis; die van Chester en Ada tegenover elkaar in het midden van het huis; die van Sibella en Mrs. Greene tegenover elkaar aan de achterzijde. De kamers hebben geen enkele gemeenschappelijke verbinding, behalve die van Ada en Mrs. Greene, die beide ook op hetzelfde balcon uitkomen.

8. De bibliotheek van Tobias Greene, die, naar Mrs. Greene gelooft, twaalf jaar lang gesloten is gebleven, bevat een opmerkelijk volledige collectie boeken over criminalogie en aanverwante onderwerpen.

9. Tobias Greene's verleden was enigszins geheimzinnig en er liepen vele geruchten omtrent mysterieuze transacties, door hem in het buitenland bedreven.

Eerste misdaad:

10. Julia wordt om half twaalf gedood door een schot van dichtbij, dat van voren gelost wordt.

11. Ada wordt ook door een schot van dichtbij van achteren neergeschoten. Zij herstelt.

12. Julia wordt in bed gevonden met een uitdrukking van afschuw en verbazing op haar gelaat.

13. Ada wordt op de vloer voor de kaptafel gevonden.

14. In beide kamers zijn de lichten opgedraaid.

15. Een tijdsverloop van meer dan drie minuten tussen de beide schoten.

16. Von Blon, die onmiddellijk gewaarschuwd wordt, komt binnen een half uur.

17. Een reeks voetafdrukken, doch niet van Von Blon, die van en naar het huis gaan, wordt gevonden; maar de toestand van de sneeuw maakt ontcijfering onmogelijk.

18. De afdrukken zijn in het halve uur vóór de misdaad gemaakt.

19. Beide schoten zijn gelost uit een 32 revolver.

20. Chester zegt, dat hij een oude 32 revolver van hem mist.

21. Chester kan zich niet verenigen met de opvatting der politie, dat een inbreker aan het werk is geweest, en dringt er op aan, dat het parket van den officier van justitie een onderzoek instelt.

22. Mrs. Greene wordt wakker door het schot, gelost in Ada's kamer en hoort Ada vallen. Maar zij hoort geen voetstappen, noch het dichtgaan van een deur.

23. Sproot is halverwege op de trap van het personeel, wanneer het tweede schot gelost wordt, toch komt hij niemand in de hall tegen. Ook hij hoort geen enkel ander geluid.

24. Rex, die de kamer naast die van Ada heeft, zegt, dat hij geen schot gehoord heeft.

25. Rex laat doorschemeren, dat Chester meer van de tragedie weet, dan hij erkennen wil.

26. Er bestaat het een of andere geheim tussen Chester en Sibella.

27. Evenals Chester verwerpt Sibella de inbraak-theorie, maar zij kan geen alternatief opperen en zegt openhartig, dat ieder lid der familie Greene de schuldige kan zijn.

28. Ada zegt, dat zij wakker werd door iets dreigends in haar kamer, die in duisternis gehuld was; dat zij trachtte den binnendringer te ontvluchten, maar door schuifelende voetstappen achtervolgd werd.

29. Ada zegt, dat, toen zij uit haar bed stapte, een hand haar aanraakte, maar zij weigert een poging te doen om de hand te identificeren.

30. Sibella tart Ada te zeggen, dat zij (Sibella) in de kamer was en beschuldigt daarna Ada heftig Julia doodgeschoten te hebben. Zij beschuldigt Ada ook de revolver uit Chesters kamer gestolen te hebben.

31. Door zijn houding en zijn gehele manier van doen laat Von Blon blijken, dat er een vreemde intimiteit tussen Sibella en hemzelf bestaat.

32. Uit alles blijkt duidelijk, dat Ada veel van Von Blon houdt.

Tweede misdaad:

33. Vier dagen nadat Julia en Ada neergeschoten zijn, wordt des avonds om half twaalf Chester vermoord door een schot van dichtbij, gelost uit een 32 revolver.

34. Er is een uitdrukking van ver[zing] en afschuw op zijn gelaat.

35. Sibella hoort het schot en ro[ept] Sproot.

36. Sibella zegt, dat zij onmiddel[lijk] na het vallen van het schot aan ha[ar] deur geluisterd heeft, maar geen and[er] geluid gehoord heeft.

37. Het licht in Chesters kamer w[as] op. Hij zat blijkbaar te lezen, toen [de] moordenaar binnenkwam.

38. Een duidelijk dubbel stel vo[et]afdrukken wordt op het voorplein gevonden. De afdrukken op zijn hoog[st] een half uur vóór de misdaad gema[akt].

39. Een paar overschoenen, geh[eel] corresponderend met de voetafdruk[ken] wordt in Chesters klerenkast gev[on]den.

40. Ada had een voorgevoel v[an] Chesters dood en raadt, wanneer zij [er] mee in kennis gesteld is, dat hij [op] dezelfde wijze gedood is als Julia. M[aar] zij gevoelt het als een grote opluchting wanneer men haar de modellen [der] voetafdrukken laat zien, die erop w[ij]zen, dat de moordenaar een bu[iten]staander is. Wordt vervo[lgd].